

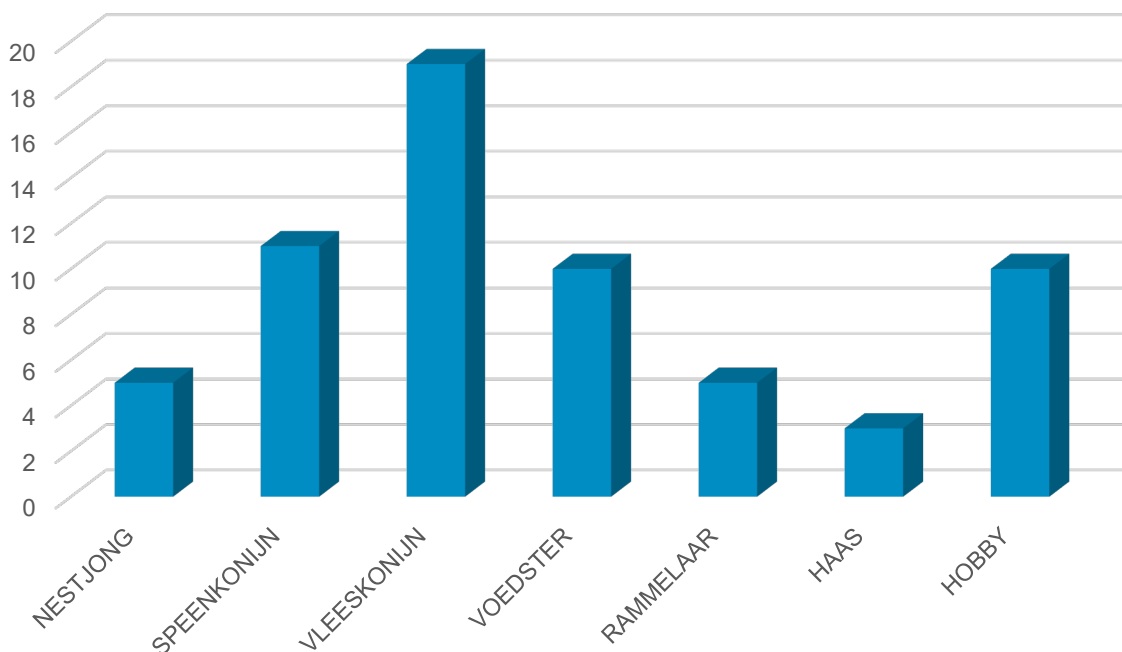
Autopsie konijn 2019 – bijzonderste bevindingen

Versie 1.0 – April 2020

Auteur: Afdeling autopsie

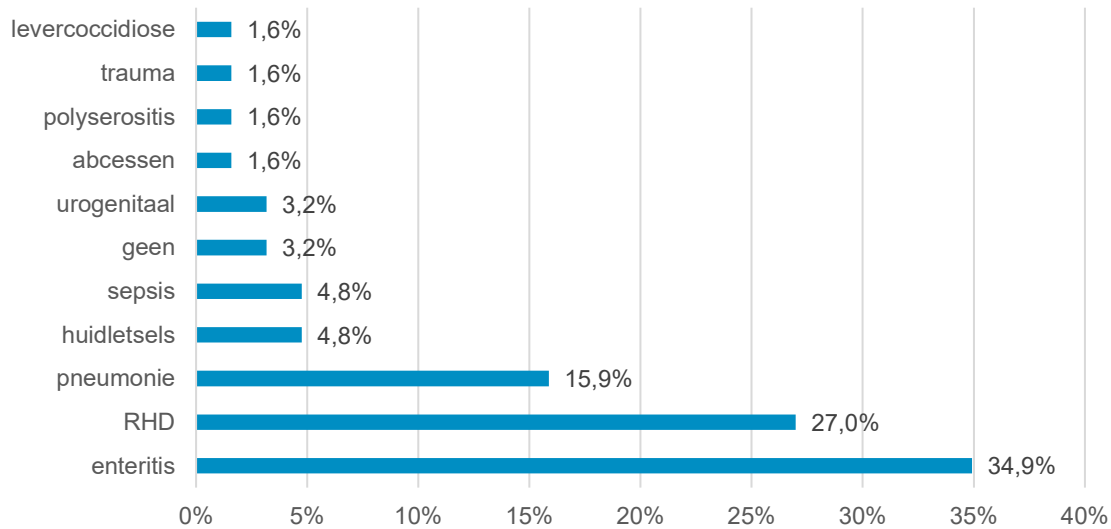
In 2019 zijn er bijna 60 dossiers van pelsdieren verwerkt. Daar er vaak meerdere dieren in één dossier verwerkt worden, komt dit neer op zo'n 115 dieren. De konijnen worden onderverdeeld in de subcategorieën nestjong, speenkonijn, vleeskonijn, voedster, rammelaar en hobbydieren waarbij de vleeskonijnen de grootste groep zijn met een totaal van 19 dieren. Dit wordt geïllustreerd in Figuur 1. In onderstaand verslag wordt een korte toelichting gegeven van de voornaamste oorzaken van sterfte bij konijnen die in 2019 gediagnosticeerd werden (Figuur 2).

Figuur 1: aantal dossiers per categorie (n +/- 60 dossiers)

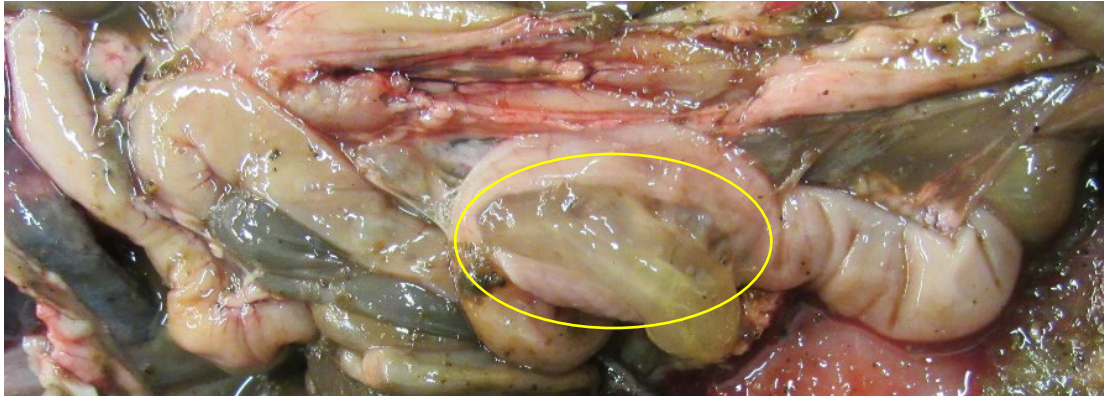

Figuur 2: doodsoorzaak (n +/- 115 dieren)

De belangrijkste oorzaak van sterfte in 2019 was enteritis (34,9%), met als multifactoriële oorzaken onder andere *Eimeria* sp., *Escherichia coli*, *Clostridium spiroforme*, *Strongyliden* of een beeld van mucoïde enteropathie.

In net geen 40% van de dossiers werd een sterk positief parasitologisch onderzoek waargenomen (hoge OPG). Dit wijst op een probleem van coccidiose. De hoogst gemeten OPG (oöcysten per gram) waarde was 13 040 000. Enteritis veroorzaakt door *E. coli* kwam voornamelijk voor bij de vleeskonijnen. Zowel biotype 2+ (pathogeen voor en na spenen), 3+ en 3- (beiden pathogeen voor gespeende konijnen) werden hierbij frequent getypeerd. Biotype 1 werd in 2019, in tegenstelling tot in 2018, niet aangetoond. Bij 5 dossiers met enteritis werd de aanwezigheid van *C. spiroforme* bevestigd aan de hand van een snelle Hemacolor® kleuring van een uitstrijkje van het caecum. Bij 3 dossiers was er een beeld van mucoïde enteropathie (Foto 1). Eén keer werd bij een konijn een darminvaginatie gezien (Foto 2). Hierbij schuift een darmsegment in een aanpalend darmsegment. Door de druk worden de mesenteriale venen van het geïnvagineerde segment dichtgedrukt, waardoor oedeem, stuwing en hemorrhagische infarcering van dit segment ontstaan.

Figuur 1: Macroscopisch beeld bij mucoïde enteropathie. Gelatineuze stolsels (gele cirkels) in de darm.

Figuur 2: Darminvaginatie.

De 2^e meest voorkomende oorzaak van sterfte is net zoals in 2018, Rabbit-Hemorrhagic Disease of RHD (27,0%) en dit over de verschillende leeftijdscategorieën heen. Ondanks preventieve vaccinatie blijft het dodelijke rabbit calicivirus circuleren. Dit virus verspreidt zich via direct contact, aerosol, insecten of besmette dode dieren. Vaak treedt acute sterfte op zonder symptomen. Op autopsie kan er necrotiserende hepatitis, splenitis, gedissemineerde intravasculaire coagulatie en bloeding in verschillende organen worden waargenomen. De diagnose werd voornamelijk gesteld aan de hand van histologisch onderzoek waarbij typisch levernecrose en longbloedingen werden vastgesteld. Indien gewenst kan er ook een gericht PCR onderzoek worden uitgevoerd dat specifiek type 1 of type 2 RHD detecteert.

De 3^e meest voorkomende oorzaak van sterfte is (net zoals in 2018) pneumonie (15,9%). Een kiem die vaak geïsoleerd werd, is *Pasteurella multocida*. Deze kan verschillende ziektebeelden veroorzaken en werd geassocieerd met bronchopneumonie, pleuropneumonie, rhinitis maar ook met sepsis of polyserositis.

Bij huidletsels (dermatitis) werd in 2 dossiers *Staphylococcus aureus* geïsoleerd en in 1 dossier *Trichophyton mentagrophytes*, een huidschimmel.

In 1 dossier was er macroscopisch en histologisch een beeld van levercoccidiose (Foto 3). Histologisch zagen we een chronisch proliferatieve-fibrotische cholangitis met intra- en extracellulaire aanwezigheid van protozoa (*Eimeria stiedae*).

Foto 3: Macroscopisch beeld van een uitgebreide aangetaste lever ten gevolge van levercoccidiose.

Er werden in 2019 ook 3 (gekweekte) hazen onderzocht. Eén haas had op autopsie en histopathologisch onderzoek een beeld van een purulente bronchopneumonie, met isolatie van *Mannheimia granulomatis* als veroorzakende kiem. De 2 andere hazen hadden een beeld van coccidiose met zeer hoge OPG (oöcysten per gram) waarden van 1 720 000 en 4 440 000.

Contactgegevens

Met uw vragen over konijnen kunt u terecht bij DGZ op tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.